

від 11 січня 2016 року

№ 6-р

Про затвердження обласної програми
правової освіти населення на 2016-2020 роки

На виконання Указу Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992 "Про Національну програму правової освіти населення", з метою підвищення рівня правової освіти населення області, створення належних умов для набуття громадянами правових знань, а також забезпечення їх конституційного права знати свої права і обов'язки, керуючись статтею 6, пунктом 6 частини першої статті 13, пунктом 4 статті 25, пунктом 1 частини першої статті 39, частиною першою статті 41 Закону України "Про місцеві державні адміністрації":

1. Затвердити обласну програму правової освіти населення на 2016-2020 роки (далі – Програма), що додається.

2. Районним державним адміністраціям, міськвиконкомам (за згодою) затвердити у встановленому порядку відповідні заходи, спрямовані на реалізацію Програми, створивши для цього необхідні умови.

3. Структурним підрозділам облдержадміністрації, головному територіальному управлінню юстиції в області, районним, міським, міськрайонним управлінням юстиції, райдержадміністраціям, міськвиконкомам (за згодою):

1) забезпечити безумовне виконання заходів Програми;

2) про хід виконання Програми інформувати головне територіальне управління юстиції в області до 05 липня (за півріччя) та до 05 січня (за рік).

4. Головному територіальному управлінню юстиції в області інформувати обласну державну адміністрацію про хід виконання програми правової освіти населення на 2016-2020 роки до 20 липня (за півріччя) та до 20 січня (за рік).

5. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступників голови обласної державної адміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень.

**Голова обласної
державної адміністрації**

С.КУЗЬМЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови
Кіровоградської обласної державної
адміністрації

11 січня 2016 № 6-р

ОБЛАСНА ПРОГРАМА правової освіти населення на 2016-2020 роки

I. Загальні положення

Становлення України як демократичної, правової держави, формування засад громадянського суспільства зумовлюють необхідність підвищення рівня правової культури населення.

Конституцією України кожному громадянину гарантується право знати свої права та обов'язки.

Обласна програма правової освіти населення на 2016-2020 роки (далі – Програма) розроблена на виконання пункту 2 розділу III Указу Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992 "Про Національну програму правової освіти населення", передбачає створення необхідних умов для набуття та використання широкими верствами населення правових знань і навичок у їх застосуванні, забезпечення доступу до джерел правової інформації, визначає основні напрями правоосвітньої діяльності й першочергові заходи щодо їх реалізації.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Зважаючи на те, що стан правової свідомості і правової культури суспільства суттєво відстає від європейських стандартів, існує гостра проблема нігілістичного ставлення громадян до права і правових цінностей, що ними охороняються, залишається значною кількість правопорушень.

У зв'язку з цим виникає потреба посилення виховної ролі правової освіти, формування високого рівня правової культури суспільства і кожної людини, здатної до сприйняття інноваційних процесів у суспільстві.

III. Визначення мети Програми

Метою Програми є підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення області, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, формування у них поваги до права.

IV. Обґрунтування шляхи і засоби розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки виконання Програми

Мету Програми передбачається досягти шляхом:
утвердження гуманістичних правових ідей, загальнолюдських та національних правових цінностей, високих моральних засад у суспільному житті;

визнання правової освіти населення одним із основних чинників формування високої правосвідомості і правової культури окремих громадян та всього суспільства;

активної участі в організації і здійсненні заходів із правової освіти населення органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, навчальних та культурних закладів, наукових установ, міжвідомчих координаційно-методичних рад з правової освіти населення, засобів масової інформації та поєднання комплексу заходів у сфері правової освіти, що здійснюються цими органами, організаціями, закладами і установами;

органічного поєднання правової освіти із загальною середньою, професійно-технічною і вищою освітою;

розроблення сучасної методологічної бази для реалізації усіх напрямів і форм правоосвітньої діяльності;

надання правової освіти навчальними закладами як державної, так і інших форм власності;

поліпшення умов для здійснення творчої, благодійної та іншої суспільно-корисної діяльності у сфері правової освіти;

залучення громадян до участі в удосконаленні системи правової освіти;

сприяння самоосвіті населення з питань права і держави;

забезпечення відкритості правової інформації, доступу всіх верств населення до її джерел;

систематичного і безперервного поширення серед населення знань про державу, у тому числі шляхом оприлюднення в офіційних виданнях, інших засобах масової інформації нормативно-правових актів, видання офіційних збірників актів законодавства та коментарів до них, широкого розповсюдження правової літератури.

V. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

підвищення рівня правової підготовки населення, насамперед учнівської та студентської молоді, громадян, які перебувають на державній службі, викладачів правових дисциплін;

створення належних умов для набуття громадянами знань про свої права, свободи та обов'язки;

широке інформування населення про правову політику держави та законодавство;

забезпечення вільного доступу громадян до джерел правової інформації; вдосконалення системи правової освіти населення.

Реалізація Програми сприятиме:

підвищенню рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства в цілому;

формуванню у громадян поваги до права, гуманістичних правових ідей, загальнолюдських та національних правових цінностей, а також подоланню правового нігілізму;

поліпшення якості підготовки викладачів правових дисциплін та підвищення ефективності викладення цих дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах;

підвищення рівня правової поінформованості населення.

VI. Основні напрями реалізації та заходи Програми

Правова освіта – процес засвоєння знань про основи держави та права, виховання у громадян поваги до закону, до прав людини, небайдужого ставлення до порушень законності та правопорядку, це цілеспрямована, систематична діяльність державних органів, громадських організацій і трудових колективів з формування та підвищення у громадян правової свідомості і правової культури.

Усі громадяни України мають право на набуття необхідного їм мінімуму правових знань. Це право забезпечується розгалуженою мережею загальних та спеціалізованих навчально-виховних закладів незалежно від форм власності, широким правом інформування населення через засоби масової інформації та культурно-освітні установи.

Правова освіта є обов'язковою в усіх дошкільних виховних, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладах, навчальних закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

Правова освіта забезпечується:

активною участю в її організації місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, навчальних закладів області, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і підпорядкування;

безпосередньою участю юристів у розповсюдженні правових знань;

поєднанням правової освіти із загальною, професійною і культурною освітою, політичним, економічним, моральним, естетичним та іншими формами виховання;

відкритістю і доступністю до інформації про державу і право, про процеси у правовій сфері;

поєднанням державних і громадських, госпрозрахункових і безкоштовних засад правової освіти;

систематичністю і безперервністю поширення і одержання знань про державу і право;

диференційованим підходом до навчально-виховного правоосвітнього процесу.

З метою оперативного вирішення питань, координації і методичного забезпечення правової освіти в області діє обласна міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення.

Місцеві органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування в області за поданням відповідних управлінь юстиції утворюють регіональні міжвідомчі координаційно-методичні ради з правової освіти, затверджують Положення про них, вирішують інші питання щодо організаційного і матеріально-технічного забезпечення їх діяльності.

Місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи і організації у разі необхідності можуть утворювати відомчі координаційно-методичні ради з правової освіти.

Для здійснення правової освіти в області використовуються друковані та аудіовізуальні засоби масової інформації, мережа спеціалізованих будинків і бібліотек.

Правова освіта починається у сім'ї, дошкільних виховних закладах, де дітям надають початкові знання про норми поведінки, звички щодо їх виконання, виховується повага до батьків, вихователів, ровесників, людей похилого віку та інших осіб.

У сім'ї, дошкільних виховних закладах освіти морально-правове навчання, як правило, носить характер гри. Гра здійснюється на основі програми і методичних вказівок, які затверджуються Міністерством освіти за погодженням з Міністерством юстиції.

Правознавство належить до обов'язкових дисциплін загальноосвітніх шкіл, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладів, навчальних закладів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

Обсяг і зміст курсу правознавства виховних закладів є потребою суспільства у підготовці правосвідомого громадянина, а для професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладів і навчальних закладів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів курс правознавства характеризується, крім того, і високими вимогами до кваліфікації працівників.

У навчально-виховних закладах здійснюється широка позакласна і позааудиторна правовиховна робота, до якої залучаються вчені, юристи, працівники правоохоронних органів, інші фахівці.

З метою задоволення потреб працівників у юридичних знаннях під час виконання ними своїх функцій і завдань, прийняття кваліфікованих рішень, реалізації наданих повноважень на підприємствах, в установах і організаціях може запроваджуватись правова освіта.

Державна преса, телебачення і радіо систематично інформують населення про законодавчі та інші нормативні акти України, про діяльність органів законодавчої, виконавчої та судової влади, а також про стан правопорядку,

боротьби з правопорушеннями, особливо серед неповнолітніх, їх профілактику тощо.

Для кваліфікованої правової освіти населення області у засобах масової інформації можуть створюватись загальні і навчальні телевізійні і радіомовні канали, випуски, журнали, а також запроваджуватися сторінки, рубрики та інші популярні форми.

Державні заклади культури (центри культури та дозвілля, будинки культури, кінотеатри, бібліотеки та інші) здійснюють цілеспрямовану правову освітньо-виховну діяльність.

З цією метою ними за участю органів юстиції, юридичних навчальних і наукових установ, інших державних органів та організацій на громадських або госпрозрахункових засадах створюються лекторії, кінолекторії, проводяться виставки юридичної літератури, читацькі конференції, тематичні концерти та інші заходи.

Складовою частиною правової освіти є самоосвіта громадян з питань держави і права.

Методичні матеріали щодо цієї форми навчання розробляються обласною міжвідомчою координаційно-методичною радою.

Напрями реалізації та заходи обласної програми правової освіти населення на 2016-2020 роки (наведені у додатку до Програми).

VIII. Координація і контроль за ходом виконання Програми

Основними формами контролю за реалізацією заходів, передбачених Програмою будуть:

розпорядження голови обласної державної адміністрації про встановлення контролю за ходом реалізації Програми;

щопіврічна звітність структурних підрозділів облдержадміністрації, міськвиконкомів (за згодою), райдержадміністрацій про стан виконання відповідних заходів Програми. Здійснення аналізу ходу виконання Програми та прийняття додаткових заходів, спрямованих на досягнення мети програми;

залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації Програми, виявлення проблем та недоробок.

Відповідальним виконавцем Програми є Головне територіальне управління юстиції у Кіровоградській області.

Виконавці програми: управління освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації, служба у справах дітей облдержадміністрації, департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації, зацікавлені територіальні органи міністерств та відомств України в області, обласна міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою).

Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною державною адміністрацією.

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХОДИ
обласної програми правової освіти населення
на 2016-2020 роки

№ з/п	Назва напрямку реалізації (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Термін виконання заходів	Виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати
1	2	3	4	5	6	7
1.	Створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок у їх застосуванні	1.1. Вживати у межах своєї компетенції заходів щодо практичної реалізації програми, систематично аналізувати стан правової освіти населення та вносити пропозиції щодо його вдосконалення	2016-2020 роки	Головне територіальне управління юстиції в області, управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою), територіальні органи міністерств та відомств України в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому. Підвищення рівня правової поінформованості населення
		1.2. Здійснювати аналіз діяльності місцевих міжвідомчих координаційно-методичних рад з правової освіти населення та поширювати результати аналізу для вивчення	2016-2020 роки	Обласна міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою)	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому

1	2	3	4	5	6	7
		1.3. Проводити тематичні семінари, конференції, симпозиуми, диспути з проблемних питань права	2016-2020 роки	Структурні підрозділи обласної державної адміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою), зацікавлені територіальні органи міністерств та відомств України в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому. Формування у громадян поваги до права, гуманістичних правових ідей, загальнолюдських та національних правових цінностей, а також подолання правового нігілізму
		1.4. Забезпечувати проведення семінарів, курсів для викладачів права, класних керівників, заступників директорів шкіл з виховної роботи, методистів дошкільних навчальних закладів, вихователів	2016-2020 роки	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, головне територіальне управління юстиції в області райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою)	Фінансування не потребує	Поліпшення якості підготовки викладачів правових дисциплін та підвищення ефективності викладання цих дисциплін у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах і закладах післядипломної освіти
		1.5. Проводити серед учнівської молоді та інших верств населення олімпіади, конкурси, вікторини тощо на краще володіння правовими знаннями	2016-2020 роки	Головне територіальне управління юстиції в області, управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, районні міжвідомчі координаційно-методичні ради з правової освіти населення, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою)	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості серед учнівської молоді та інших верств населення, виявлення обдарованих учнів

1	2	3	4	5	6	7
2.	Забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації	1.6. Забезпечувати висвітлення в місцевих засобах масової інформації актуальних правових питань, юридичних консультацій, створювати правові рубрики, телепередачі, радіо сторінки	2016-2020 роки	Структурні підрозділи обласної державної адміністрації, зацікавлені територіальні органи міністерств та відомств України в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості населення
		1.7. Активізувати співпрацю місцевих органів виконавчої влади, органів юстиції з громадськими організаціями та об'єднаннями громадян області щодо проведення спільних конференцій, семінарів з вивчення міжнародних документів з прав людини, положень Конституції України	2016-2020 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, головне територіальне управління юстиції в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому
		1.8. Надавати безкоштовну правову допомогу малозабезпеченим верствам населення в правових громадських приймальнях області	2016-2020 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, головне територіальне управління юстиції в області, територіальні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (за згодою)	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості населення
3.	Основні напрямки правоосвітньої діяльності та першочергові заходи їх реалізації	1.9. Проводити тижні правових знань з учнями загальноосвітніх закладів області	2016-2020 роки	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконками (за згодою)	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості серед учнівської молоді та інших верств населення, виявлення обдарованих учнів

1	2	3	4	5	6	7
		1.10. Проводити тематичні семінари для керівників та секретарів міжвідомчих координаційно-методичних рад	2016-2020 роки	Головне територіальне управління юстиції в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості серед фахівців
		1.11 Проводити обласні огляди-конкурси на краще забезпечення управліннями юстиції координаційно-методичної діяльності з правової освіти населення	2016-2020 роки	Головне територіальне управління юстиції в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості серед фахівців
		1.12. Проводити тематичні виставки літератури з питань права в бібліотеках області	2016-2020 роки	Департамент культури, туризму та культурної спадщини облдержадміністрації	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому. Підвищення рівня правової поінформованості населення
		1.13. Здійснювати цикл лекцій на правову тематику з питань додержання чинного законодавства при застосуванні до неповнолітніх примусових заходів виховного характеру	2016-2020 роки	Управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, служба у справах дітей облдержадміністрації, головне територіальне управління юстиції в області	Фінансування не потребує	Недопущення випадків застосування незаконних заходів примусового характеру до неповнолітніх
		1.14. Проводити напередодні Дня юриста заходи з поширення серед населення знань про право і державу, стан законності і правопорядку, забезпечення	2016-2020 роки	Головне територіальне управління юстиції в області, вищі юридичні навчальні заклади, зацікавлені територіальні органи міністерств та відомств України в області	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової поінформованості населення

1	2	3	4	5	6	7
		<p>прав і свобод людини</p> <p>1.15. Забезпечувати обов'язкове надання державним службовцям під час їх підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації комплексу знань з питань правового забезпечення державного управління та державної служби, що включатиме вивчення основ правознавства, відповідних актів законодавства</p>	2016-2020 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи міністерств і відомств України в області, міжрегіональне управління Нацдержслужби у Кіровоградській та Полтавській областях, райдержадміністрації, міськвиконкоми (за згодою)	Фінансування не потребує	Підвищення рівня правової культури як окремих громадян, так і суспільства у цілому